

**XII. KONFERENCIA MINISTROV RADY EURÓPY ZODPOVEDNÝCH ZA OBLASŤ ŠPORTU:
MANIPULÁCIA VÝSLEDKOV ŠPORTOVÝCH STRETNUTÍ – DIVÁCKE NÁSILIE – PANEURÓPSKA
SPOLUPRÁCA V OBLASTI ŠPORTU**

*12TH CONFERENCE OF MINISTERS RESPONSIBLE FOR SPORT: MATCH FIXING- SPECTATOR VIOLENCE-
PANEUROPEAN COOPERATION IN THE AREA OF SPORT*

MGR., MGR. LADISLAV KRÍŽAN, PHD.

MINISTERSTVO SPRAVODLIVOSTI SR- SEKCIA CIVILNÉHO PRÁVA- RIADITEĽ ODBORU ZNALECKEJ, TLMOČNÍCKEJ A
PREKLADATEĽSKEJ ČINNOSTI
TRNAVSKÁ UNIVERZITA V TRNAVE – PRÁVNICKÁ FAKULTA- EXTERNÝ PEDAGÓG PRE OBLASŤ PRÁVA V ŠPORTE
E-MAIL: LADISLAV.KRIZAN@GMAIL.COM

JUDR. PETER SEPEŠI

GENERÁLNA PROKURATÚRA SR, MEDZINÁRODNÝ ODBOR
ČLEN VÝKONNÉHO VÝBORU SFZ
E-MAIL: PETER.SEPESI@GMAIL.COM

KLÚČOVÉ SLOVÁ:

konferencia ministrov, Rada Európy, EPAS, GRECO, Európska únia, Eurojust, Europol, IOC, UEFA, Slovenský futbalový zväz (SFZ), šport, futbal, športové stretnutie, ovplyvňovanie výsledkov, stávkovanie/tipovanie, korupcia, match fixing, divácke násilie, koncepcia, doping, medzinárodný dohovor, odporúčanie, monitorovací systém, paneurópska spolupráca, ministerstvo školstva, vedy výskumu a športu, ministerstvo vnútra, generálna prokuratúra, ministerstvo spravodlivosti

KEY-WORDS:

conference of ministers, Council of Europe, EPAS, GRECO, European Union, Eurojust, Europol, IOC, UEFA, SFA, sport, football, sport match, match fixing, betting, corruption, spectators violence, strategy, doping, international convention, standing committee, paneuropean cooperation, ministry of education, science, research and sport, ministry of Interior, general prosecution, ministry of justice

ABSTRAKT:

Srbská republika hostila 15. marca 2012 v Belehrade XII. konferenciu ministrov Rady Európy zodpovedných za oblasť športu, ktorá sa konala v kooperácii s tzv. EPAS¹ (Enlarged Partial Agreement on Sport). EPAS je jedna z rozšírených čiastkových zmlúv Rady Európy, konkrétne v oblasti športu, ktorá umožňuje niektorým štátom RE plus ďalším signatárom zmluvy angažovať sa v osobitných aktivitách spoločného záujmu so súhlasom ostatných členov RE. Autori sa predkladanom príspevku pokúšajú priblížiť priebeh konferencie a 3 schválené rezolúcie č. 1, 2.1 a 2.2 vo všeobecnosti, ako i z pohľadu Slovenskej republiky v podobe odporúčaní pre budúcnosť.

ABSTRACT/SUMMARY:

The Republic of Serbia hosted on the 15th March 2012 in Belgrade the 12th Conference of Ministers of Council of Europe responsible for Sport, in cooperation with EPAS (Enlarged Partial Agreement on Sport). EPAS is one of the enlarged partial agreements of the Council of Europe, specifically in the area of sport, which enables some states of the Council of Europe and to some other parties who have signed it, to be active in the special area of

¹ Bližšie informácie sú dostupné na stránke EPASu: http://www.coe.int/t/DG4/EPAS/default_en.asp.

common interest with approval of other states of the Council of Europe. In the presented article, the authors attempt to introduce the Conference agenda and the approved resolutions number 1, 2.1 and 2.2 in general, and also in the view of the Slovak Republic including some recommendations for the future.

ÚVOD

V dňoch 13.3. – 16.3.2012 sa uskutočnila v Belehrade (Srbská republika) **XII. konferencia ministrov Rady Európy zodpovedných za oblasť športu**, ktorej organizátorom bola Rada Európy (ďalej „RE“) spoločne s Ministerstvom mládeže a športu Srbskej republiky.

Základné informácie o konferencii sú dostupné na stránke Rady Európy pre šport².

Za Slovenskú republiku sa konferencie zúčastnili na základe poverenia ministra školstva, vedy, výskumu a športu **Ladislav Križan, PhD.**, v tom čase generálny riaditeľ sekcie štátnej starostlivosti o šport Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, ktorý ho tam zastupoval a **JUDr. Peter Sepeši**, prokurátor medzinárodného odboru Generálnej prokuratúry SR, ktorý je zároveň členom výkonného výboru Slovenského futbalového zväzu zodpovedným za legislatívno-právne otázky.

Rokovanie ministrov zodpovedných za šport členských krajín RE je pravidelným fórom, na ktorom sa stretávajú nominovaní ministri prípadne nimi poverení zástupcovia členských štátov RE prioritne zodpovední vo svojej krajine za oblasť športu vo verejnej správe.

Cieľom rokovaní je rozpracovať aktuálnu agendu RE v oblasti športu a dohodnúť sa na spoločnom postupe pre ďalšie obdobie. Rokovacím jazykom je angličtina a francúzština.

RÁMCOVÝ PROGRAM KONFERENCIE

Po úvodných obligátnych úvodných bodoch programu (privítanie a otvorenie konferencie za účasti ministrov, úvodné prejavy, schválenie programu, voľba predsedov a podpredsedov konferencie) sa konferencia posunula k hlavným častiam programu.

1. časť – Podpora integrity športu bojom proti ovplyvňovaniu výsledkov stretnutí: štúdia uskutočniteľnosti k medzinárodnému právnemu nástroju

2. časť – Aktuálne politické otázky v paneurópskej spolupráci v oblasti športu

- a) Interinštitucionálna kooperácia medzi Radou Európy a Európskou úniou (ďalej „EÚ“) v oblasti športu.
- b) Posilňovanie monitorovacej funkcie **Dohovoru o násilí a neviazanosti divákov počas športových podujatí, a najmä na futbalových zápasoch** (Štrasburg; 19.8.1985).

V záverečnej časti konferencie vystúpili zástupcovia členských krajín, vrátane zástupcu za SR so svojimi diskusnými príspevkami, potom bol schválený finálny text 3 rezolúcií a závery konferencie, následne bola konferencia oficiálne ukončená.

---

² Dostupnosť na internete:

http://www.coe.int/t/DG4/EPAS/resources/2012/MSL_12/MSL12_01final_Programme_Belgrade.pdf.

Podrobný program konferencie je dostupný na oficiálnej webovej stránke konferencie na stránkach RE³.

VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE K TÉMAM KONFERENCIE

Rada Európy riadi činnosť týkajúcu sa športu prostredníctvom Európskeho kultúrneho dohovoru⁴. Sleduje svoj primárny cieľ späť s ľudskými právami a v športe plní dvojakú stratégiu na udržanie čestnosti a čistoty v ňom.

Prvým cieľom je najmä propagovanie tzv. *športu pre všetkých* ako prostriedku zlepšenia kvality života, uľahčenia sociálnej integrácie a prispenia k sociálnej súdržnosti osobitne medzi mladými ľuďmi (**Charta o športe pre všetkých**⁵ prijatá v roku 1975, resp. **Kódex športovej etiky** z roku 1992).

Druhým cieľom je ochrana športu pred nebezpečenstvami, ktorým v súčasnosti šport čelí a to pred:

1. násilím a neviazanosťou divákov na športových podujatiach,
2. dopingom a
3. ovplyvňovaním výsledkov športových stretnutí (tzv. *match fixing*).

Z hľadiska dôležitosti právnych aktov Rady Európy v oblasti športu podľa ich právnej záväznosti upravujú uvedenú problematiku (v bodoch A a B) nasledovné právne dokumenty:

A) Európsky dohovor o násilí a neviazanosti divákov počas športových podujatí, a najmä na futbalových zápasoch, ktorý bol uzavretý 19.8.1985 v Štrasburgu. Dohovor nadobudol platnosť 1.11.1985, pre Slovenskú republiku nadobudol dohovor platnosť 1.7.1993 (publ. pod č. 295/1993 Z.z.).

Dôležitú funkciu pri praktickom uplatňovaní tohto dohovoru plní jeho **Stály výbor**, ktorý monitoruje dodržiavanie jeho opatrení a vydáva k jeho aplikácii praktické **odporúčania**⁶, konkrétne:

1. Odporúčanie Rec (1999) 1 o **usporiadateľskej službe**.
2. Odporúčanie Rec (1999) 2 o **odstránení oplotenia na štadiónoch**.
3. Odporúčanie Rec (2001) 6 Výboru ministrov členským štátom o **predchádzaní rasizmu, xenofóbie a rasovej neznášanlivosti v športe**.
4. Odporúčanie Rec (1989) 1 o **usmerneniach pre predaj vstupeniek**.
5. Odporúčanie Rec (2002) 1 o **usmerneniach pre predaj vstupeniek na medzinárodných futbalových zápasoch**.
6. Odporúčanie Rec (2003) 1 o **úlohe sociálnych a vzdelávacích opatrení pri predchádzaní násilíu v športe a o príručke o predchádzaní násilíu v športe**.

³ Dostupnosť na internete:

http://www.coe.int/t/DG4/EPAS/resources/2012/MSL_12/MSL12_01final_Programme_Belgrade.pdf.

⁴ **Európsky kultúrny dohovor** bol dojednaný v Paríži 19. decembra 1954 a jeho znenie bolo oznámené v Zbierke zákonov pod číslom 290/1990 Zb. Dostupnosť na internete (stránky Rady Európy):

<http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/QueVoulezVous.asp?NT=018&CM=8&DF=23/05/2012&CL=ENG>.

⁵ Dostupnosť na internete: http://www.coe.int/t/dg4/sport/Resources/texts/spchart2_en.asp#TopOfPage.

⁶ Dostupnosť na internete: http://www.coe.int/t/dg4/sport/resources/violencetexts_EN.asp?

7. Odporúčanie Rec (2008) 1 o kontrolnom zozname opatrení, ktoré majú prijať usporiadatelia profesionálnych športových podujatí a orgány verejnej moci.
8. Odporúčanie Rec (2008) 2 o využívaní hostujúcich usporiadateľov.
9. Odporúčanie Rec (2008) 3 o používaní pyrotechniky na športových podujatiach.
10. Odporúčanie Rec (2009) 1 o využívaní verejných priestranstiev na sledovanie veľkých športových podujatí.
11. Odporúčanie Rec (2011) 1 o školení bezpečnostných technikov, pracovníkov dohľadu a usporiadateľov (*safety officer, supervisor and safety steward training*).

Je potrebné uviesť, že Slovenská republika v tomto Stálom výbore RE momentálne nemá dlhodobého stáleho zástupcu, ktorý by sa aktívne zúčastňoval na činnosti Stáleho výboru. V súčasnej situácii, keď sa pripravuje koncepcia boja proti diváckemu násiliu, ako aj legislatívne riešenia problematiky diváckeho násilia, by bolo veľmi vhodné, ak by v Stálom výbore aktívne pôsobil erudovaný slovenský zástupca, ktorý by mohol zo Stáleho výboru prinášať návrhy riešení aplikované v iných štátoch, prípadne konzultovať naše legislatívne návrhy v Stálom výbore.

B) Dohovor proti dopingu, ktorý bol uzavretý 16. novembra 1989 v Štrasburgu, nadobudol platnosť 1. marca 1990, pre Slovenskú republiku nadobudol platnosť 1. júlom 1993 (publ. pod č. 262/1993 Z.z.). Dňa 12.9.2002 bol otvorený na podpis **Dodatkový protokol k Dohovoru proti dopingu**, ktorý nadobudol platnosť 1. apríla 2004 a pre SR je účinný od 1.5.2005.

Za dohľad nad implementáciou dohovoru je zodpovedná **Monitorovacia skupina**. Spolu s Európskou komisiou a členskými štátmi Európskej únie pomohla Rada Európy založiť **Svetovú antidopingovú agentúru** (WADA), má zastúpenie aj v jej vedení a aktívne prispieva k jej politike.

Vypracovanie **Svetového antidopingového kódexu**⁷ s jeho rozličnými normami je príkladom úzkej spolupráce medzi Radou Európy a WADA, pričom Dohovor proti dopingu Rady Európy poslužil aj ako základ na vypracovanie dohovoru UNESCO⁸. Personálne pokrýva činnosť v tejto oblasti **Antidopingová agentúra SR** cez svojho riaditeľa Miroslava Motyčíka.

Existujú i tzv. **národní veľvyslanci pre šport, toleranciu a fair play RE** (u nás Katarína Ráczová – Lokšová), ktorých inštitút bol zavedený po okružlom stole o športe, tolerancii a fair play v roku 1996 – väčšina z nich sú bývalí športovci – vo viac ako polovici členských krajín. Ich úlohou je presadzovať fair play, toleranciu a úctu k druhým a pripravovať programy, ktoré učia tolerancii a iným etickým hodnotám v športe. Predchádzať rasizmu a ostatným formám diskriminácie v športe je integrálnou zložkou ich práce.

Za ďalšie dôležité dokumenty RE v oblasti športu možno označiť tzv. **Európsku chartu o športe** prijatú 24.9.1992 a revidovanú v roku 2001.

V máji 2007 bol na základe Rezolúcie prijatej Výborom ministrov RE vytvorený tzv. **EPAS (Enlarged Partial Agreement on Sport)**, ktorého členom je iba časť krajín Rady Európy. Slovenská republika zatiaľ nie je členom EPASu.

⁷ Dostupnosť na internete: <http://www.antidoping.sk/?antidoping-ADA-SR=%3E-kodex&ada=20>.

⁸ Medzinárodný dohovor proti dopingu v športe podpísaný 19. októbra 2005 v Paríži (publ. pod č. 347/2007 Z.z.).

Problematika špekulatívneho ovplyvňovania výsledkov športových stretnutí doposiaľ nebola upravená v žiadnom medzinárodnom dohovore Rady Európy a ani v inom dohovore. Práve predmetom uskutočnenej konferencie bolo hľadanie optimálneho právneho rámca/nástroja pre efektívny boj s týmto negatívnym javom, ktorý významne deformuje šport a jeho základné princípy. Do úvahy pripadá riešenie formou samostatnej konvencie obdobnej ako pri dopingu, dodatkový protokol k dohovoru proti korupcii alebo regulácia formou nezáväzných odporúčaní Výboru ministrov Rady Európy, prípadne iného orgánu RE pre oblasť športu.

STRUČNÉ ZHRNUTIE PRIEBEHU ROKOVANIA

1. ČASŤ – PODPORA INTEGRITY ŠPORTU BOJOM PROTI OVPLYVNŔOVANIU VÝSLEDKOV ZÁPASOV: ŠTÚDIA USKUTOČNITEĽNOSTI K MEDZINÁRODNÉMU PRÁVNEMU NÁSTROJU

Prvú prezentáciu k téme mal **Friedhelm Althans**, prvý hlavný kriminálny komisár z nemeckého Bochumu, ktorý vyšetroval prípad ovplyvňovania výsledkov zápasov v Nemecku, ktorý bol mediálne známy ako tzv. “**Flankengott**”. Ten je podrobne rozobraný i cez Rozsudok Krajského súdu v Bochume z 19.5.2011 12 Kls 35 Js 141/10- 16/11 v časopise Der Kriminalist, č. 11/2011, s. 3 – 9.

Zásadné tvrdenia z jeho vystúpenia hovorili, že podozrenia zo spáchania trestnej činnosti pri ovplyvňovaní výsledkov 32 zápasov v nemeckých futbalových súťažiach medializované v novembri 2009, sa týkali nakoniec až 351 podozrivých z ktorých 19 malo postavenie organizátorov resp. lídrov trestnej činnosti (z 351 podozrivých boli 3 podozriví i v SR) a do vyšetrovania bolo zapojených viac ako 25 štátov sveta.

K úlohe rôznych monitorovacích, tzv. *early-warning* systémov športových federácií⁹, ktoré sledujú on-line priebeh stávkovania na športové podujatia vo svete a majú za cieľ poukázať v reálnom čase na nezvyčajné fakty pri stávkovaní na konkrétne podujatia, sa vyjadril veľmi skepticky. Jeho priame vyjadrenie, že nemajú žiadnu dôkaznú silu a sú využívané veľmi taktickým spôsobom páchatelmi trestnej činnosti, ktorí k nim v reálnom čase vedia získať prístup, je veľmi alarmujúce.

Toto tvrdenie potvrdzujú aj doterajšie poznatky o úspešnosti takéhoto nástroja UEFA, ktorý nielenže nezaznamenal trestnú činnosť odhalenú iným spôsobom, ale od svojho vzniku zásadným spôsobom neprispel k odhaleniu rozsiahlejšej trestnej činnosti, o možnej existencii ktorej niet pochýb. V závere svojho vystúpenia vyzval na urgentné konanie proti tomuto fenoménu, pričom jednoznačne kvalifikoval ovplyvňovanie výsledkov zápasov na medzinárodnej úrovni ako organizovanú kriminalitu.

Vystúpenie **Olafur Rafnssona** ako prezidenta FIBA Europe a zástupcu IOC bolo determinované ideou harmonizácie snáh všetkých dotknutých subjektov, členských štátov, orgánov RE i orgánov EÚ.

Jean-François Vilotte, prezident francúzskej verejnej authority regulujúcej stávkovanie zdôraznil okrem logickej politickej podpory prijatia Konvencie RE o boji proti ovplyvňovaniu výsledkov zápasov, ktorú prezentuje Francúzsko, ďalšie dve idey. Prvou je limitovanie stávk na konkrétne športové podujatia i verejnou autoritou, nielen reguláciou športovým hnutím, ktoré sa cez

⁹ Napr. **Early Warning System FIFA**; bližšie informácie na stránke: http://www.fifa-ews.com/index.php?option=com_wrapper&view=wrapper&Itemid=57&lang=en.

FIFA/UEFA snaží získať kontrolu nad udeľovaním práv na stávkovanie na nimi organizované podujatia. Druhou je transnacionálnosť problému existenciou jeho krucálnych častí v Ázii. Aj z monitorovacích správ UEFA vyplýva, že značná časť podozrivých stávk na európske športové podujatia sa uskutočňuje práve z Ázie, čo významne komplikuje akékoľvek kroky.

Ďalším vystupujúcim bol **Phillippe De Koster** z Belgicka, generálny prokurátor a viceprezident Finančnej vyšetrovacej jednotky Belgicka. Ten bol spolu s **Drago Kosom**, predchádzajúcim vysokým predstaviteľom v rámci čiastkovej zmluvy Rady Európy známej ako tzv. **GRECO (Group of States against Corruption)** z roku 1999) a sekretariátom **EPASu** tvorcami tzv. **štúdie uskutočniteľnosti k možnému medzinárodnému právnomu nástroju na podporu integrity športu bojom proti ovplyvňovaniu výsledkov zápasov**.

Táto štúdia majúca viac ako 20 strán vychádzala z odporúčania Výboru ministrov RE z 28.9.2011 (**Recommendation CM/Rec(2011)10 of the Committee of Ministers to member states on promotion of the integrity of sport against manipulation of results, notably match-fixing¹⁰** – adopted by the Committee of Ministers on 28 September 2011 at the 1122nd meeting of the Ministers' Deputies) a jej hlavným cieľom bolo posúdiť relevanciu možného právneho nástroja vo forme záväznej konvencie RE alebo iba vo forme nezáväzných odporúčaní.

NIKOĽKO FAKTOV ZO ŠTÚDIE USKUTOČNITEĽNOSTI:

Nárast príjmov legálneho stávkového priemyslu za roky 2000 až 2010 stúpol z 6,5 miliardy na 19 miliárd eur, pričom okrem tohto faktu sa odhaduje, že cca 1/3 z celkového svetového trhu je ilegálna.

Bonusy/výhry tipujúcich sú nižšie ako rozpočty športových organizácií a tie sú nižšie ako príjmy stávkového priemyslu.

Nárast rôznych foriem tipovania, ktoré sú zavádzané bez predchádzajúcich konzultácií so športovým hnutím (napr. tipovanie na žltú kartu, prvý rohový kop a pod.) zvyšuje možnosť ovplyvňovania stávk.

Asi jedna tretina celého stávkového trhu funguje ilegálne, čo podporuje záujem organizovaného zločinu.

Korupcia v športe je na pomedzí súkromného práva a verejného práva. Šport je vecou verejného záujmu, preto podplácanie v športe je potrebné posudzovať ako trestný čin korupcie.

Ako problémy vníma dokument, ktorý je viac analytickým materiálom mapujúcim súčasný stav ako štúdiou uskutočniteľnosti, nasledovné:

- legislatívne medzery (hoci všeobecná právna úprava korupcie pokrýva i šport),
- efektivitu Eurojustu a Interpolu, ktorú limituje národná právna úprava a situácia,
- paralelnú existenciu iniciatív so snahou zmeniť stávajúci stav vo veci (EÚ-RE, národné lotérie – biznis stávkový operátori, IOC¹¹-FIFA/UEFA atď.)

¹⁰ Dostupnosť na internete:

[https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?Ref=CM/Rec\(2011\)10&Language=lanEnglish&Site=CM&BackColorInternet=C3C3C3&BackColorIntranet=EDB021&BackColorLogged=F5D383](https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?Ref=CM/Rec(2011)10&Language=lanEnglish&Site=CM&BackColorInternet=C3C3C3&BackColorIntranet=EDB021&BackColorLogged=F5D383).

¹¹ The International Olympic Committee = Medzinárodný olympijský výbor (MOV).

- kooperáciu komponentov z verejných autorít (u nás najmä sekcia štátnej starostlivosti o šport Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej „MŠVVaŠ SR“), Ministerstvo spravodlivosti SR (ďalej „MS SR“), Ministerstvo vnútra SR (ďalej „MV SR“), Generálna prokuratúra SR, (ďalej „GP SR“), čiastočne i Tipos a.s.,)

Pri analýze výhod a nevýhod právne záväzného nástroja, ktorým by mohla byť nová Konvencia RE, je dokument odborným materiálom, ktorý nepreferuje ani jednu z možností.

Otázka otvorenia, demonopolizácie národných trhov, resp. harmonizácie celého hazardného trhu v EÚ nie je témou štúdie, ktorá je v tomto smere neutrálna.

K vytvoreniu analogickej organizácie ako je WADA v oblasti dopingu sa dokument stavia momentálne ako k predčasnej iniciatíve.

K úlohe EPASu v procese poznamenáva, že ten by mohol byť potenciálnym lídrom cez zakomponovanie tejto úlohy do jeho štatútu pri súhlase jeho signatárov, no rovnako ako i vytvorenie platformy ako je napr. **Stála komisia pri násilí divákov** resp. **Monitorovacia skupina pri dopingu**, je to ale otázkou financií. EPAS momentálne nimi nedisponuje a počet jeho členských krajín platiacich každoročné príspevky sa rokmi skôr znižuje.

Prijatie prípadnej Konvencie RE by pomohlo vyjasniť určité princípy týkajúce sa ponuky športových stávk. Jej signatári by deklarovali právny stav v ich krajine, t.j.:

- a. štátny monopol,
- b. trh s obmedzeným počtom subjektov s domácou licenciou,
- c. trh s možnosťou prístupu subjektov s licenciou z inej krajiny,
- d. totálny zákaz.

Identifikovanie regulačnej autority v krajine a popis jej právomocí vzhľadom na štátne donútenie by zároveň umožnili reálnu koordinačnú činnosť v tejto oblasti medzinárodne. Prijatie prípadnej Konvencie RE by umožnilo efektívnu harmonizáciu procesov cez ich delegáciu na Stálu komisiu prípadnej Konvencie RE napr. možná činnosť operátora v jednej krajine by bola podmienená neexistenciou trestu v druhej/inej krajine.

Na existenciu špeciálnej skutkovej podstaty trestného činu tzv. športového podvodu je osobný názor pána **De Kostera** skôr negatívny, preferuje ideu upchávať “legislatívne diery” v existujúcich trestných kódexoch. Existencia prípadnej Konvencie RE s presne definovanými cieľmi by bola ním považovaná za vhodný nástroj na výzvu konkrétnemu štátu vykonať konkrétne opatrenia.

Rozdielnu implementáciu v rozdielnych štátoch by mal efektívne riešiť tzv. **follow-up** mechanizmus zabezpečujúci koordinovanú časovú implementáciu medzinárodných štandardov.

Z obsahu dokumentu je potrebné zdôrazniť potrebu kritéria komplexnej odbornosti, ktorú by pri prijatí prípadnej Konvencie RE z pohľadu vytvorenia Stálej komisie mal spĺňať slovenský zástupca v nej. Zástupca(ovia) SR by mali byť synergicky kompetentní vo veciach verejnej politiky v športe a stávkovaní a z neho plynúcich i trestnoprávných súvislostí z pohľadu i (nad)národnej právnej úpravy.

Otázky pre zúčastnené krajiny, ktoré boli niektorými v následnej diskusii rôznorodým spôsobom zodpovedané boli nasledovné:

1. **V ktorých oblastiach boja proti manipulácii s výsledkami športových podujatí existuje potreba/nevyhnutnosť ďalšej harmonizácie alebo kooperácie v rámci členských štátov Rady Európy?**
2. **Ktoré funkcie by malo posilnenie kooperácie splniť/naplniť?**
3. **Aké sú výhody a nevýhody dojednania medzinárodného dohovoru v porovnaní s pokračovaním v kooperácii založenej na existujúcich dohovoroch doplnených o rozhodnutia a nezáväznú právnu nástroje (odporúčania)?**
4. **Ako by mohla paneurópska iniciatíva kooperácie a harmonizácie napomôcť medzinárodnej aktivite?**

Najmä v otázke č. 2 dominovala idea získavania a zdieľania informácií (informácie o výberoch výhier) a ich analytické spracovanie prípadné vytvorenie špecializovaných útvarov na národnej úrovni zapojených do medzinárodnej siete fungujúcej podľa stanovených dohodnutých štandardov.

2. ČASŤ – AKTUÁLNE POLITICKÉ OTÁZKY V PANEURÓPSKEJ SPOLUPRÁCI V OBLASTI ŠPORTU

2.1 INTERINŠTITUCIONÁLNA KOOPERÁCIA MEDZI RADOU EURÓPY A EURÓPSKOU ÚNIOU V OBLASTI ŠPORTU

Túto časť začal **Ralf-René Weingärtner**, riaditeľ RE za oblasť ľudských práv a antidiskriminácie. Ten bol prítomný spolu s cca polovicou fóra v krátkom čase už na druhom rokovaní expertnej skupiny EÚ „**Good governance**“ (EX GG) zriadenej podľa EU **Work Plan for Sport 2011-2014**, ktoré sa konalo v Bruseli 13.3.2012 a nadviazal na tamojšie diskusie.

Vo svojom rozsiahlom výstupe informoval o „**update**“ činnosti RE od neformálnej konferencie ministrov Rady Európy zodpovedných za šport v Baku 22.9.2010. Zdôraznil nevyhnutnosť spolupráce RE a EÚ s cieľom vyhnúť sa duplicitným procesom, ktoré sú aj z hľadiska ich nákladov neúčelné.

Bente Kristensen informovala o prioritách počas aktuálneho dánskeho predsedníctva v prvej polovici roku 2012, ktoré zastupuje.

2.2 POSILŇOVANIE MONITOROVACEJ FUNKCIE DOHOVORU O NÁSILÍ A NEVIAZANOSTI DIVÁKOV POČAS ŠPORTOVÝCH PODUJATÍ, A NAJMÄ NA FUTBALOVÝCH ZÁPASOCH (ŠTRASBURG; 19.8.1985)

Úvodné slovo patrilo bývalej ministerke Srbskej republiky pre oblasť športu (do 8.2.2012) **Snezane Samardžić – Marković**, ktorá informovalo o úspešnom procese boja proti násiliu a neviazanosti divákov v Srbsku od jej nástupu do funkcie v roku 2007. Vyzdvihla úlohu konzultatívnej návštevy Stálej komisie RE v novembri 2007, ktorá zohrala kľúčovú úlohu v procese.

Paolo Valente Gomez ako predseda Stálej komisie RE o násilí a neviazanosti divákov počas športových podujatí, a najmä na futbalových zápasoch a riaditeľ portugalskej štátnej polície zároveň informoval o „**update**“ činnosti tejto komisie od neformálnej konferencie ministrov Rady Európy zodpovedných za šport v Baku 22.9.2010.

Hlavným posolstvom jeho referátu bolo posilniť úlohu a monitorovaciu funkciu Konvencie. Vo výzve kladenej účastníkom definoval potrebu, aby sa členmi Stálej komisie stali komplexní odborníci nielen z verejných autorít z oblasti športu, ale i z rezortov vnútra, resp. spravodlivosti. Navrhol zväžiť redefinovať Konvenciu od jej zamerania na násilie a neviazanosť divákov na tzv. komplexný "Safety, Security and Services" obsah.

V závere rokovania dominovalo vystúpenie prezidenta UEFA **Michela Platiniho**¹², ktorý poukázal na to, že autonómia športu nie je prekážkou pri boji s „*match fixingom*“, ktorý je potrebné oveľa prísnejšie kriminalizovať.¹³

Vo Francúzsku bola prijatá nová právna úprava, ktorá zabezpečuje, že organizátor športového podujatia musí dať súhlas na to, aby bolo možné ním organizované podujatie zaradiť do tipovania. Organizátor športového podujatia teda disponuje právom udeliť súhlas stávkovému operátorovi, aby podujatie využil komerčne v rámci stávkového priemyslu.

Michel Platini tiež vyslovil výzvu adresovanú všetkým predstaviteľom verejnej moci spočívajúcu v tom, aby nepripustili názor, že autonómia športu je prekážkou pre zásah/intervenciu zo strany verejnej moci.

"Let us not accept the idea, which I have heard suggested, that the autonomy of sport is an obstacle to intervention by public authorities. This is simply not true!"

Strata európskych futbalových klubov za rok 2010 predstavovala 1,6 mld eur, z čoho vyplynula potreba zavedenia systému „*Financial fair-play*“, ktorý má prostredníctvom licenčného systému UEFA a národných zväzov neumožniť klubom míňať viac ako sú schopné ekonomicky zvládnuť.

Vyzval ministrov, aby zabránili v ich krajinách pokusom o napadnutie a spochybnenie tohto nového systému.

Taktiež spomenul, že nová španielska právna úprava, ako prvá a zatiaľ jediná, stanovila zákonom povinnosť pre kluby uvoľniť svojich hráčov do národnej športovej reprezentácie.

Na záver rokovania boli schválené texty rezolúcií 1., 2.1. a 2.2 ku každej z tém konferencie, ktoré sú dostupné na stránke RE¹⁴.

Z nich treba vyzdvihnúť najmä rezolúciu č. 1, ktorá dáva EPAS v spolupráci s GRECO, CDPC, Moneyval, Economic Crime Division a v kooperácii s EÚ mandát na začatie negociácií o možnej novej medzinárodnej konvencii, ktorej predmetom by bolo ovplyvňovanie výsledkov súťaženia v športe, a ktorá by mala vytvoriť vhodný právny rámec pre boj s týmto fenoménom.

OSOBITNE VYHODNOTENÝ OČAKÁVANÝ PRÍNOS ÚČASTI NA KONFERENCII

Účasť generálneho riaditeľa sekcie starostlivosti o šport Ministerstva školstva, vedy výskumu a športu SR splnomocneného ministrom a prokurátora Generálnej prokuratúry SR z medzinárodného odboru pôsobiaceho v oblasti trestného práva, vytvára priestor na budúcu kooperačnú platformu vo všetkých oblastiach, ktoré boli predmetom konferencie i na úrovni SR.

¹² Dostupnosť vystúpenia Michela Platiniho na internete:

http://www.coe.int/t/dq4/epas/resources/2012/MSL_12/Speech%20Platini%20Belgrade%20v3_EN.pdf.

¹³ Bližší prehľad trestnoprávných noriem upravujúcich „*match – fixing*“ vo všetkých krajinách Európskej Únie dostupný na http://ec.europa.eu/sport/news/documents/study-sports-fraud-final-version_en.pdf.

¹⁴ Dostupnosť na internete: http://www.coe.int/t/dq4/epas/resources/2012/MSL_12/final_resolution_en.pdf.

ad 1. časť – Podpora integrity športu bojom proti ovplyvňovaniu výsledkov zápasov: štúdia uskutočniteľnosti k medzinárodnému právnemu nástroju

Korupcia a podplácanie sú žiaľ súčasťou každej spoločnosti. Neexistuje dôvod, aby sa vyhýbali práve športu, v prípade toho profesionálneho, skôr práve naopak.

Existenciu čiernych fondov, podplácanie rozhodcov, nelegálne odmeny hráčom u nás konštatoval v svojich rozhodnutiach už pred rokom 1989 i Najvyšší súd SSR¹⁵.

Ako prvý musel trestný čin korupcie v podmienkach slovenskej najvyššej súťaže vo futbale po roku 1989 právoplatne ukončiť a odsúdiť zaň jeho páchatelov až súd inej krajiny. V roku 2007 totiž Nejvyšší soud České republiky odmietol dovolanie z korupcie obvineného českého rozhodcu, ktorý za „70 litrov kvalitného českého vína“ ovplyvnil výsledok zápasu FK Dukla Banská Bystrica – FK Matador Púchov na jeseň roku 2003¹⁶.

Viaceré ďalšie konania začínajú byť trestne stíhané, aj keď nie ešte všetky právoplatne, už i v našich slovenských podmienkach.¹⁷

Z týchto dôvodov, rovnako ako i z faktu, že vo veci tzv. „**Flankengott**“ pri podozreniach zo spáchania trestnej činnosti pri ovplyvňovaní výsledkov 32 zápasov v nemeckých futbalových súťažiach boli 3 podozriví zo SR je potrebné konať.

Na druhej strane stanovisko EK k aktivitám RE sa dá stručne zhrnúť – „**what should be tackled at which level**“ (čo by sa malo riešiť na akej úrovni). S týmto zámerom sa pokúsi EK v roku 2012 **Preparatory Action for European Partnerships in Sport** vytvoriť finančné zdroje pre riešenie čiastkových problémov, z ktorých riešený komplex problematik pozostáva.

EÚ zároveň jasne deklaruje, že v prípade prijatia konvencie Rady Európy by mandát na účasť EÚ v nej podliehal predchádzajúcemu súhlasu EÚ danej jej členskými štátmi v oficiálnej procedúre, ktorá ešte v oblasti športu nikdy nebola zrealizovaná.

¹⁵ Porovnaj s ERDÉLYSZKY, T.: Trestná činnosť v telovýchovných jednotách. In: Socialistické súdnictvo, roč. 32, 1980, č. 10, s. 17-21.

¹⁶ Pozri podrobne Uznesenie Najvyššieho súdu ČR spis. zn. 8 Tdo 396 zo dňa 11.4.2007 a následne i Uznesenie Ústavného súdu Českej republiky II.ÚS 1932/07 zo dňa 16.12.2008. Veľkú korupčný škandál v Čechách z roku 2004 približuje zrozumiteľne i beletria FELT, K.: Český fotbal: skandální odhalení. Praha: Ottovo Nakladatelství s.r.o., 2004. Tieto prípady korupcie a podplácania českých futbalových rozhodcov a funkcionárov potvrdil i Ústavný súd Českej republiky, ktorý ich ústavné sťažnosti vždy odmietol ako neopodstatnené a definitívne potvrdil ich vinu v daných veciach. Pozri napr. Uznesenie Ústavného súdu Českej republiky I.ÚS 161/08 zo dňa 12.5.2009, Uznesenie Ústavného súdu Českej republiky IV.ÚS 128/08 zo dňa 30.7.2009 resp. Uznesenie Ústavného súdu Českej republiky III.ÚS 442/08 zo dňa 18.12.2008.

¹⁷ Porovnaj napr. s odsudzujúcim rozsudkom Špeciálneho súdu Slovenskej republiky v prípadoch korupcie bývalého vysokého funkcionára Slovenského futbalového zväzu Vladimíra W., zaoberajúceho sa okrem iného i prestupmi na matrike SFZ, ktorému 7.4.2009 udelil za korupciu trest odňatia slobody na tri roky a štyri mesiace nepodmienečne v prvej nápravno-výchovnej skupine a taktiež peňažný trest vo výške 2.000 eur. Na osem mesiacov podmienečne odsúdil 12.1.2010 sudca Špecializovaného trestného súdu v Banskej Bystrici prezidenta TJ Družstevník Čeladice 37-ročného Martina H. Uznal ho za vinného z prečinu podplácania, pretože dal úplatok 132,78 eur (4.000 Sk) za „dobrý výsledok“ jednému z trojice arbitrov, ktorí 10.5.2008 rozhodovali futbalový zápas Čeladice – Nová Ves nad Žitavou. Rozsudok nenadobudol právoplatnosť, keďže obžalovaný, ktorý opakovane tvrdil, že je nevinný, sa voči rozhodnutiu súdu odvolal hneď po jeho vyhlásení.

ZÁVERY A ODPORÚČANIA K 1. ČASTI:

1. časť – Vytvoriť v SR kooperačnú platformu (identifikovať a osloviť zainteresované subjekty), pri ktorých je potreba spolupráce a sieťovej komunikácie (networking) daná prierezovým charakterom problému:

- verejné authority (Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvo financií SR, Ministerstvo spravodlivosti SR, Ministerstvo vnútra SR, Policajný zbor, Prezídium PZ Úrad boja proti organizovanej kriminalite, pracoviská západ, stred, východ, Bratislava, Generálna prokuratúra SR, Úrad špeciálnej prokuratúry – odbor boja proti korupcii, Finančné riaditeľstvo SR, Spravodajská jednotka finančnej polície),
- športové hnutie (SOV, SFZ a SZLH, ostatné národné športové zväzy),
- stávkoví operátori na čele s TIPOS a.s.

Z vecného hľadiska (jedná sa o protiprávne konania korupčnej povahy) sa javí ako vhodné, aby lídrom celého procesu a hlavným zodpovedným subjektom bolo ministerstvo vnútra.

ad 2. časť – Aktuálne politické otázky v paneurópskej spolupráci v oblasti športu**ad 2.1 Interinštitucionálna kooperácia medzi Radou Európy a Európskou úniou v oblasti športu**

V Bruseli v utorok 13.3.2012, t.j. de facto deň pred začatím podujatia v Belehrade sa konalo druhé rokovanie expertnej skupiny EÚ „Good governance“ zriadenej podľa EU Work Plan for Sport 2011.

Okrem zástupcu SR (Križan) na ňom boli prítomní viacerí účastníci konferencie v Belehrade vrátane Ralf-René Weingärtnera, riaditeľa pre oblasť ľudských práv a antidiskriminácie v Rade Európy, resp. Michala Krejzu zo Sport unit EK, čo vytvára adekvátny priestor na dobrú komunikáciu a spoluprácu.

ZÁVERY A ODPORÚČANIA K ČASTI 2.1:

1. **Prípadné členstvo SR v EPAS, ku ktorému vyzýva finálna verzia 2.1 rezolúcie z konferencie, odporúčame vnímať z pohľadu SR skôr negatívne** pre nároky na verejné financie, aktuálny vývoj v počte členov EPAS, často duplicitu agendy EPAS-EÚ, no najmä pre chýbajúce zdroje-finančné a personálne v rámci EPAS.
2. **Medzinárodné aktivity SR v oblasti športu navrhujeme sústrediť na činnosť v rámci EÚ – stretnutie ministrov, stretnutie GR, činnosť Working Party on Sport a 6 expertných skupín EÚ zriadených podľa EU Work Plan for Sport 2011-2014.**
3. **Pripravovať kapacity v SR na možnosti čerpania finančných zdrojov EÚ v rokoch 2014-2020 a to nielen v rámci programu Erasmus for all (personálne, odborne, jazykovo), nielen v rámci verejnej správy, ale i v športovom hnutí.**

ad 2.2 Posilňovanie monitorovacej funkcie Dohovoru o násilí a neviazanosti divákov počas športových podujatí, a najmä na futbalových zápasoch (Štrasburg; 19.8.1985)

V rámci v SR schválenej **Koncepcie boja proti extrémizmu** na roky 2011-2014 (2. cieľ, aktivita 1, nástroj 5) je úlohou MV SR v spolupráci s MŠVVŠ SR, SFZ, Slovenským zväzom ľadového hokeja (SZLH), Slovenským zväzom hádzanej (SZH), Slovenskou basketbalovou asociáciou (SBA) a Slovenskou volejbalovou federáciou (SVF) vypracovať do 31.12.2011 **Koncepciu boja proti diváckemu násiliu**. Výsledkom plnenia tejto úlohy má byť vytvorenie účinného nástroja na potlačanie násillia na športoviskách.

V rámci SR sa preto pripravuje koncepčný dokument **Koncepcia boja proti násiliu a neviazanosti divákov na verejných športových podujatiach na roky 2012-2014** (ďalej len „Koncepcia“), ktorý sa nachádza momentálne v medzirezortnom pripomienkovom konaní.

Koncepcia má vychádzať zo súčasných požiadaviek spoločnosti a úlohy stanovenej v Koncepcii boja proti extrémizmu na roky 2011-2014, schválenej uznesením vlády SR č. 379 zo dňa 8.6.2011. Toto uznesenie uložilo ministrom vnútra a ministrom školstva, vedy, výskumu a športu zabezpečiť rozpracovanie schválenej koncepcie na podmienky nimi riadených rezortov do 30.9.2011 a zabezpečiť plnenie úloh z nej vyplývajúcich do 31.12.2011 a priebežne. Z dôvodu predčasných volieb v marci 2011 boli procesy v súvislosti s jej prijatím spomalené.

Finálna verzia 2.2 rezolúcie z konferencie obsahuje k téme pripravovanej koncepcie dôležité skutočnosti. Obsahuje výzvu pre EPAS, Stálu komisiu v spolupráci s EÚ a nezávislými expertmi, vypracovať štúdiu uskutočniteľnosti k novej revízií Konvencie s cieľom zahrnúť do nej zmeny.

Na túto skutočnosť by mala reagovať i pripravovaná Koncepcia na území SR.

Dňa 25.10.2011 sa uskutočnil v Bratislave seminár organizovaný SFZ na tému "**Komplexné riešenie problematiky bezpečnosti na futbalových štadiónoch**" za účasti ministra vnútra SR, expertov UEFA, zástupcov MŠVVaŠ SR, MS SR, MV SR, GP SR a Únie ligových klubov (ÚLK). Už na ňom vyplynula potreba vytvoriť multidisciplinárnu pracovnú skupinu, zloženú so zástupcov všetkých zúčastnených rezortov a organizácií, ktorá by koordinovala vzájomnú spoluprácu a aktívne spolupracovala so Stálym výborom RE.

Jedným zo záverov uvedeného seminára SFZ bolo odporúčenie v krátkej dobe iniciovať odborné pracovné stretnutie so zástupcami Stáleho výboru Rady Európy pre problematiku boja proti diváckemu násiliu a požiadať tento výbor o odbornú súčinnosť v podobe konzultatívnej návštevy v SR.

SR počas konferencie v Belehrade v rámci svojho vystúpenia informovala o prebiehajúcich procesoch v SR a oficiálne požiadala RE a jej Stály výbor o vykonanie takejto konzultatívnej návštevy podľa možností ešte v tomto roku.

Paolo Valente Gomez ako predseda Stálej komisie RE v rámci rokovania informoval zástupcov SR o možnosti vykonať takúto návštevu najskôr na jeseň po ME 2012 vo futbale, pričom tiež ocenil po rokoch opäť účasť zástupcu SR na rokovaní Stáleho výboru v roku 2011.

ZÁVERY A ODPORÚČANIA K ČASTI 2.2:

- 1. Požiadať opätovne listom výbor ministra(ov) RE o vykonanie konzultatívnej návštevy Stáleho výboru v SR po ME 2012 na jeseň 2012.**
- Na základe jej výsledkov a výsledkov štúdie uskutočniteľnosti k novej revízií Konvencie **pripraviť Koncepciu i pripravovanú právnu úpravu v rámci SR pod gesciou MV SR a/alebo MS SR a/alebo GP SR a v úzkej spolupráci MŠVVaŠ SR, SFZ a ÚLK s cieľom účinnosti právnej úpravy v nadväznosti na pripravovanú novú legislatívu o športe najneskôr od futbalovej sezóny 2013/2014.** (už od sezóny 2012/2013 je to časovo nereálne). Využiť personálne synergie v podobe viacerých sociálnych rolí viacerých osôb (napr. Peter Sepeši – prokurátor i člen VV SFZ) a vedecko-výskumné výsledky akademickej sféry (práve finalizovaná dizertačná práca Michala Huttu na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave).

3. **Stabilizovať personálne pravidelnú účasť aspoň jedného stáleho zástupcu SR v Stálej komisii z pohľadu kritéria odbornosti, nie rezortnej príslušnosti.** Zástupca(ovia) SR by mali byť synergicky kompetentní vo veciach športu (futbalu), práva a verejnej politiky v športe a z ich plynúcich i trestnoprávných konotácií z pohľadu i (nad)národnej právnej úpravy.